

Jantelov for forskarar

Dei fleste av oss registererer at det kjem nye forskingsrapportar om både det eine og det andre.

Noko føler vi er relevant for oss, mens det òg blir skrive og produsert mykje der vi lurer på kven som kunne ha interesse av det. Eg personleg har gjort meg «skyldig» i ein murstein av ei doktoravhandling om setningsstrukturen i gammalnorsk, og det hender eg får undrande - eller også spottande - kommentarar om kven som skulle vere interessert i å lese om gammalnorsk.

Gammalnorsk er fjernt for dei fleste i dag. Det er ikkje noko ein tenkjer på, og ein reflekterer ikkje over om eller i kva grad kunnskap om gammalnorsk har noko å seie for kunnskapen om moderne norsk. Hadde eg påstått at den eller den skrivaren i mellomalderen ikkje skreiv korrekt, hadde det ikkje vore mange som hadde brydd seg om det. Hadde eg meint at heile det norske mellomaldersamfunnet var ein nasjon av analfabetar - eller eventuelt ein nasjon av dyslektikarar og fulle sjømenn, hadde det nok heller ikkje hatt så store konsekvensar.

Det kan godt hende at nokon hadde reagert om eg hadde brukt dyslektikarar og sjømenn som ein gruppereferanse, men mest truleg ville ingen ha oppdaga det fordi svært få ville ha lese ein artikkel om gammalnorsk. Men sannsynlegvis ville ein heller ikkje ha brydd seg så mykje om det fordi det gjaldt menneske for mange hundre år sidan.

Det er ikkje så «farleg» med det som anten er fagleg fjernt, eller som skjer så langt unna at det ikkje påverkar meg direkte. Klimakatasstrofen kan eg leve med - og tvile på - så lenge det er mest katastrofe i andre land og ikkje ute i min eigen hage. Rapportar om helseproblem på bakgrunn av matvanar, røykevanar eller manglande fysisk aktivitet kan eg velje å sjå bort ifrå, så lenge som eg klarer å innbille meg at det berre gjeld alle andre enn meg, eller at eg kan prøve å ta omsyn til det når det kanskje blir min tur ein gong i ei fjern framtid. Men kjem det nokon og fortel meg at eg ikkje er i stand til å skrive korrekt, ja, då blir det krig!

Eg skriv kvar einaste dag. Det

Møter seg selv i dø

Etter å ha lest HA, RB, og GD torsdag morgen, kunne jeg konstatere at daglig leder i Birken, Jo Gunnar Ellevold ikke bare er oppgitt, han er også forbannet og veldig skuffet.

Det synes jeg flott, for da får han i alle fall kjenne litt på hvordan flere tusen Birkebeinere hadde det i forbindelse med siste års Birkebeinerenn. Forskjellen er at løperne hadde grunn til å være skuffet, det har ikke Ellevold.

Det er ikke bare ufint å beskynde tre grunneiere for å stoppe Birken, det er direkte frekt. Det er få grunneiere som bruker mer ressurser enn disse for å legge til rette for at skiløpere i alle aldre og alle nivåer skal kunne forberede seg til Birken. For disse går pengestrømmen motsatt veg av hva den gjør for Birken.

Birkens overordnede mål er å sitte igjen med mest mulig penger, og metoden har til nå vært å få så mange påmeldte som mulig. Hvis man ser litt bakover i birkebeiner historien, så er det slik at man tidligere måtte være 20 år for å få starte, og når man passerte 50 år var man for gammel til å få starte. Legeattesten måtte være i orden til langt opp på 80 tallet. I iveren

etter å få flest mulig til å melde seg på har alle krav blitt fjernet. Nå står de igjen med kun ett krav, og det er at man betaler kr 1230 til arrangøren nesten ett år i forkant av rennet. Så lenge det ikke stilles andre krav for å delta, så er det ikke rart at det står mange tapte veddemål og bursdagspresanger på startstreken hvert år, og disse er med på å sette gjennomføringen av rennet i fare.

Utdat føler arrangøren et visst ansvar for de påmeldte, og hvis vinden som er spådd flere dager i forkant av rennet kommer, så avlyser de rennet, på renndagen, slik at de kan beholde hele startkontingenget.

Arrangøren er helt uten beredskapsplaner for hvordan de skal evakuere løperne ned fra fjellet hvis det plutselig skulle bli behov for det, og er derfor nødt til å lage en trasé som ikke går over fjellet. Når grunneierne som blir berørt stiller et beskjedent krav slik de har gjort i dette tilfelte, så dytter birken arrangøren barneidretten på Rena og Lillehammer foran seg i kampen mot grunneierne. Det er ikke bare lavmål, det er total mangelen på ydmykhet.

Hvorfor kan ikke arrangøren

FOR ALLE: Bør egentlig Birkebeineren?

prøve å tenke i litt andre baner. Kan de ikke innse at dette rennet ikke er for hvem som helst. I stedet for å arrangere seedingsrenn så kan det arrangeres kvalifiseringsrenn til Birken. Sett med antallet i Birken til de 1500 beste, og øk startkontingennten til 2000 kr. Da får dere inn 30 Mil startkontingent. I tillegg så f

er noko eg kan! Det er noko eg har gjort i mange, mange år, og det har fungert - for meg i alle fall. Det har ikkje skjedd så mange gonger at nokon har kommentert eventuelle feil heller. Då må det jo vere riktig! Dessutan er eg ein vaksen person og gjer som eg vil.

Så, du seier at du har observert mine skrivevanar? Og så er du eigentleg utlending? Ikkje tru du er noko! Tru i alle fall ikkje at du like mykje verd som oss! Ikkje tru du er klokare enn oss! Og betre enn oss er du i alle fall ikkje! Ikkje veit du meir enn oss heller! Ikkje tru du er meir enn oss! Dessutan må du ikkje tru at du duger til noko! Ikkje le av oss! Og ikkje tru at nokon bryr seg om deg!

No tenkjer eg vi har sett deg på plass. Det var godt med ei lita utblåsing. Og, tenk, så mykje støtte

eg fekk på sosiale medium. Nei, du må ikkje komme her og fortelje meg at du veit noko om meg - eller oss. Så no skal eg gå tilbake til kvardagen og halde fram som før. Eg skal i alle fall ikkje byrje å slå opp i noka ordbok. Dessutan har eg ikkje tid til det heller. Det må da vere måte på!

Eller? Har eg litt därleg samvit? Er det kanskje noko i det? Nei... Det er jo ikkje eingong ekte forsking! Det er jo berre synsing frå ein utanlandsk bloggar. Men eg kan jo kanskje ønske meg ei ordbok til jul? Berre for sikkerheits skyld. Eg har da litt rom for store tankar, eg òg.

Jens Haugan,
Hamar
Førsteamanuensis i norsk HiH

En verdensorden er på vei

FNs internasjonal fredsdag markeres over hele verden 21 September.

Vi har kanskje lett for å ta fredsgitt, men vi blir ofte minnet om skjørt den kan være. Konflikter blir stadig opp, selv om vi på mange måter nyter godt av en vidunderlig sivilisasjon med materiell fremgang.

Menneskets kunnskap har kolossalt, dets fatteevne er skjørt, men erfaringer viser at sann fred og fremgang ikke er mulig uten kjærlighet, rettferdighet og enhet.

Jeg er optimist på fremtidens vegne. Stadig flere kjenner at jo er som ett land, at folk over hele verden har de same drømmer og ønsker om et godt liv og at må fre-

Å sikre rettighetene til urfolk og lokalbefolkning er viktig dersom vi skal lykkes i atsingen.

